

qendra e provimeve

GJEOGRAFI

KONTROLLIMI EKSTERN I DIJES SË NXËNËSVE
NË FUND TË CIKLIT TË TRETË TË SHKOLLËS FILLORE

QERSHOR, VITIT MËSIMOR 2017/2018

UDHËZIM

Testi nga gjeografia zgjat **70 minuta**.

Numri maksimal i pikëve është **100**. Detyra e cila nuk është zgjidhur saktë **nuk sjell** pikë negative.

Në provim nuk lejohet:

- prezantimi i rrejshëm,
- shikimi i detyrave të provimit para se të jap leje mësimdhënësi kujdestar,
- pengimi i nxënësve tjerë,
- përdorimi i mjeteve të palejuara,
- futja e ushqimit në provim (lejohet vetëm uji),
- mosrespektimi i shenjës për përfundimin e provimit.

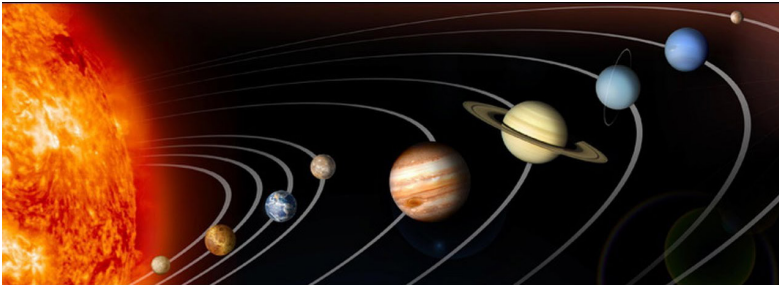
Mjetet e lejuara janë: lapsi i thjeshtë dhe goma, lapsi kimik dhe korrektori.
Punimi i nxënësit duhet të shkruhet me laps kimik.

SHIFRA E NXËNËSIT

Në detyrat në vazhdim rrethoni shkronjën para përgjigjes së saktë.

1. Rretho planetin e pestë për nga largësia nga Dielli.

- A. Jupiteri
- B. Marsi
- C. Saturni
- D. Urani

1 pikë

2. Si quhet paralelja prej $23,5^\circ$ GJ. GJ. V?

- A. Rrethi Polar i Veriut
- B. Tropiku Verior
- C. Rrethi Polar i Jugut
- D. Tropiku Jugor

1 pikë

3. Cilat erëra janë të një rëndësie të veçantë për bujqësinë e Indisë?

- A. Perëndimore
- B. Stuhitë
- C. Pasatet
- D. Monsunet

1 pikë

4. Nën cilën bjeshkë të Malit të Zi buron Tara?

- A. Bjellasicë
- B. Komovi
- C. Sinjajevinë
- D. Visitor

1 pikë

Lexoni me kujdes pohimet në vazhdim dhe përcaktonju ndaj tyre nëse janë të sakta (S) ose të pasakta (P). Rretho (S) nëse mendon se pohimi është i saktë, përkatësisht (P) nëse mendon se pohimi është i pasaktë.

5. Përcaktoju ndaj pohimeve.

A. Demografia studion popullsinë	S	P
B. Emigrimi është zhvendosje	S	P
C. Problemi kryesor demografik është migrimi i popullsisë nga fshati në qytet	S	P
D. Femrat mesatarisht jetojnë më pak se meshkujt	S	P

4 pikë

6. Përcaktoju ndaj pohimeve.

A. Bashkimi evropian (BE) është themeluar në vitin 1992	S	P
B. Flamuri i Bashkimit evropian është i kaltër me 15 yje	S	P
C. Euro është monedha e përbashkët në shumicën e vendeve të BE	S	P
D. Themeli mbi të cilin mbështetet BE është tregu i përbashkët	S	P

4 pikë

7. Përcaktoju ndaj pohimeve në vazhdim:

A. Kontinenti i Afrikës në pjesën më të madhe është i ndërtuar prej shkëmbinjve të rinj	S	P
B. Afrika e Lartë zë pjesën lindore dhe jugore të kontinentit	S	P
C. Lumenjtë e Afrikës i përkasin vardarit të Oqeanit Atlantik dhe të Qetë	S	P
D. Xhunglat janë pyje të cilat kalohen vështirë dhe të cilat rriten në rripin ekuatorial	S	P

4 pikë

8. Përgjigju me S ose P në raport me pohimet në vazhdimi.

A. Gjatë ditës në Detin Adriatik paraqitet një baticë dhe një zbaticë	S	P
B. Pranë bregdetit tonë rrjedh një rrymë e ftohtë detare	S	P
C. Tejudukshmëria e ujit të Detit Adriatik zvogëlohet nga jugu drejt veriut	S	P
D. Njelmësia e detit varet nga temperatura	S	P

4 pikë

Në detyrat në vazhdim çdo kuptimi në kolonën e majtë mund t'i bashkoni vetëm një nocion nga kolona e djathtë. Është e domosdoshme që mbi vija pranë numrit që tregon kuptimin në kolonën e majtë të shkruani shkronjën e përgjigjes së saktë nga kolona e djathtë. Keni kujdes, një përgjigje në anën e djathtë është e tepërt!

9. Bashko:

1. Tombolo
2. plazhi
3. fjordi
4. atoli

- A. Gji i ngushtë dhe i thellë i detit me anë të rrëpira
- B. Ishulli koral
- C. Bregu i detit me rërë dhe me zall
- D. Forma e grykës së lumit
- E. Ishulli i bashkuar me tokën

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

4 pikë

10. Bashkoji lumenjtë me vardaret.

1. Rona
2. Danubi
3. Garona
4. Po

- A. vardari i Detit të Zi
- B. vardari i Detit të Mesdheut
- C. vardari i Oqeanit Atlantik
- D. vardari Detit Adriatik
- E. vardari i Oqeanit Paqësor

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

4 pikë

11. Bashkoni karakteristikat me kontinentet e tyre.

1. Kontinenti i strajcorëve
2. Kontinenti më i madh
3. Kryesisht ultësirë
4. Me shkretëtirën më të madhe

- A. Afrika
- B. Amerika
- C. Australia
- D. Azia
- E. Evropa

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

4 pikë

12. Bashkimi qytetet dhe manifestimet që lidhen me to:

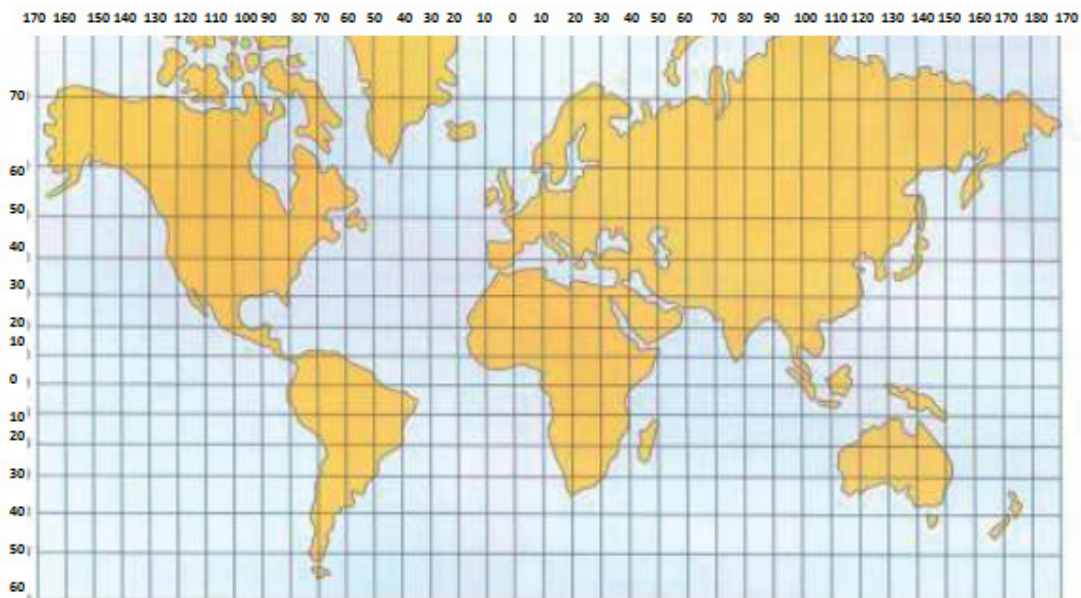
1. Fjolla e artë	A. Budva
2. Qyteti teatër	B. Podgorica
3. Fetsa e mimozës	C. Rozhaja
4. Ditët e kamelies	D. Herceg Novi
	E. Kotorri

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

4 pikë	
--------	--

13. Në hartë të mëposhtme shëno me rreth të vogël (meridianët dhe paralelet në hartë janë larg njëri prej tjetrit 10°):

- A. Vendi ku priten ekuatori dhe meridiani i Grinuiçit
- B. Vendi në 30° GJ. GJ. J. dhe 120° TH. GJ. L.
- C. Vendi në 50° GJ. GJ. V. dhe 60° TH.GJ.P.

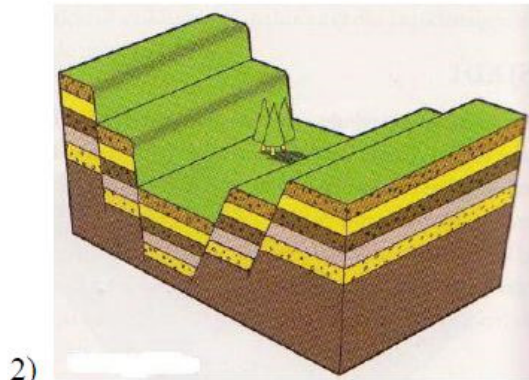
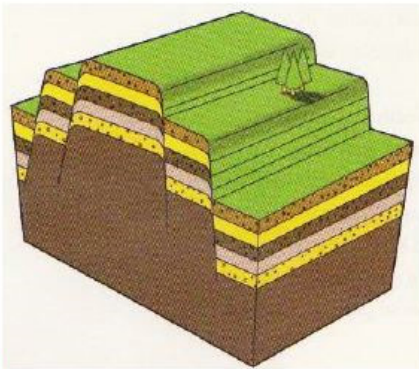
3 pikë	
--------	--

14. Mbi vija para gjerësisë gjeografike me shkronja (A,B,C,D) renditi sipas shpejtësisë rotacionet e pikës në sipërfaqen e Tokës (A është shpejtësia më e madhe):

___ $45^{\circ}10'$ gj.gj.v. ___ $05^{\circ}10'$ gj.gj.v. ___ $25^{\circ}10'$ gj.gj.v. ___ $85^{\circ}10'$ gj.gj.v.

3 pikë

15. Mbi vija nën figurën e dhënë shkruani emërtimin e çarjes së tokës.

2 pikë

16. Në bazë të figurës së dhënë përgjigju në pyetje duke plotësuar.

Forma e paraqitur e relievit është formuar me punën _____.

Erozioni me të cilin është krijuar forma e relievit të paraqitur quhet _____.

2 pikë

17. Shkruaji tri shtresa (sfera) të mbështjellësit ajror.

A. _____

B. _____

C. _____

3 pikë

18. Cilat janë llojet e lëvizjeve të ujit të detit?

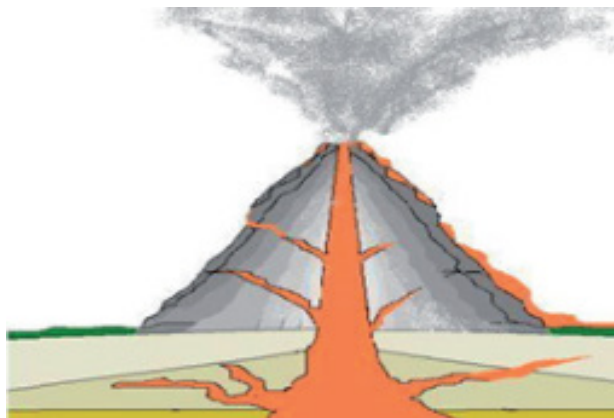
A. _____

B. _____

C. _____

3 pikë

19. Në figurë është prerja e vullkanit. Shënoji tri pjesë të vullkanit.

A. _____

B. _____

C. _____

3 pikë

20. Numëroji tri lloje themelore të reve.

A. _____

B. _____

C. _____

3 pikë

21. Përgjigju:

A. Shkëmbinjtë e krijuar me forcimin e lavës quhen _____.

B. Të krijuar me fundërrim quhen _____.

C. Të krijuar me transformim të shkëmbinjve tjerë _____.

2 pikë

22. Plotësoji fjalitë.

Spanjollët i përkasin grupit të popullit _____. Përveç spanjollëve në verilindje të vendit jetojnë edhe _____, kurse rreth ishullit Bask jetojnë _____, të cilët janë pasardhës të popullit autokton të Gadishullit Pirinej.

3 pikë

23.

A. Cili rajon i Afrikës është paraqitur në hartë? _____

B. Pjesa dërmuese e popullsisë së rajonit nga harta janë _____.

C. Cila klimë mbizotëron në rajonin nga harta? _____

D. Resursi më i rëndësishëm ekonomik i rajonit nga harta është _____.

4 pikë

24. Cilat dy shtete të Amerikës së Jugut nuk kanë dalje në det?

1. _____
2. _____

2 pikë

25.

A. Shënoji tri shtete të Australisë: _____,

_____.

B. Numëroji dy lloje të kafshëve për të cilat është e njohur Australia:

_____.

C. Shënoje drurin që është karakteristik për Australinë _____.

D. Kush është populli autokton i Australisë? _____.

4 pikë

26. Nga cilat gjire përbëhet gjiri i Bokës së Kotorrit?

- A. _____
- B. _____
- C. _____
- D. _____

4 pikë

27. Plotëso fjalinë:

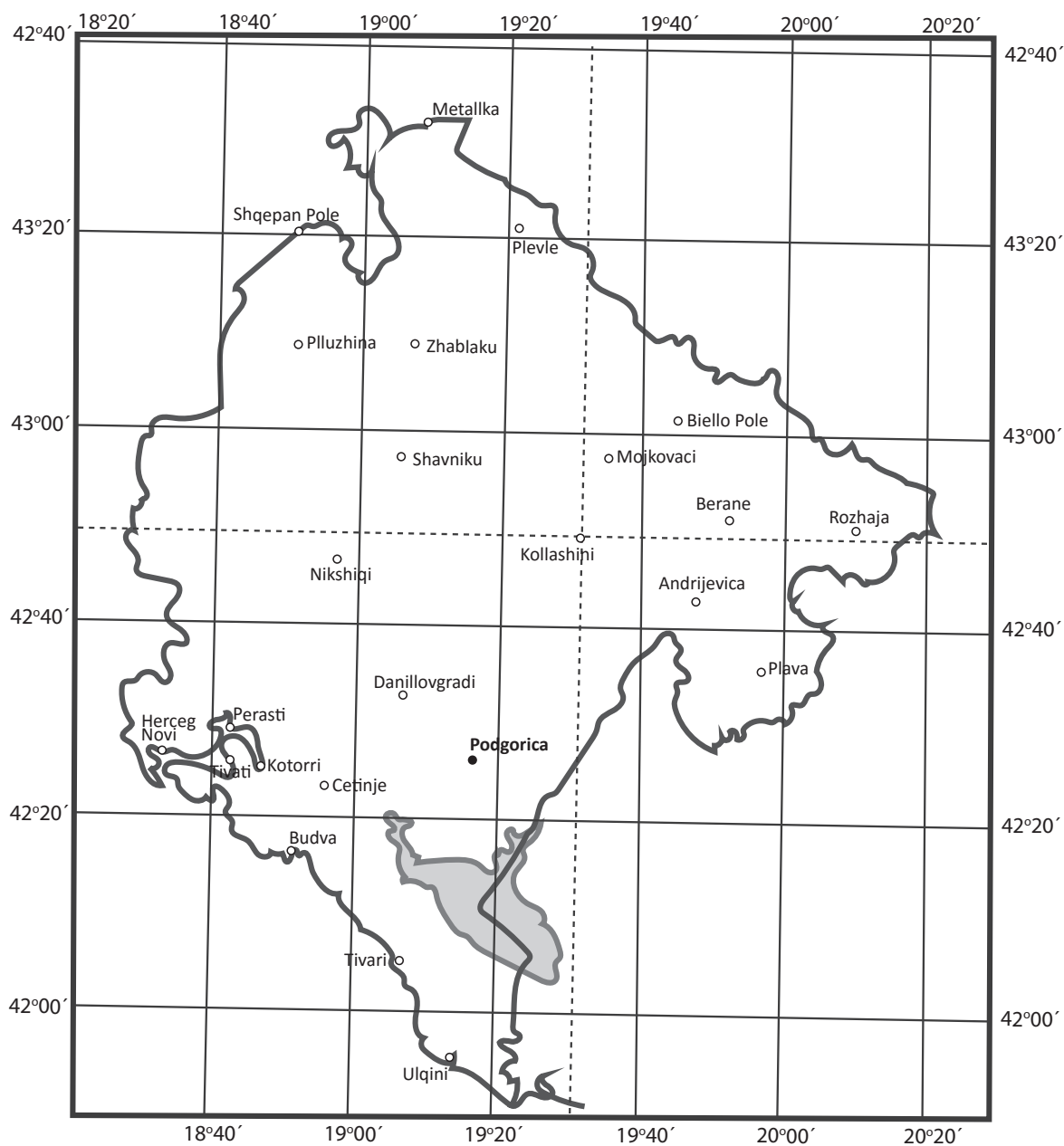
Lumi Zeta bën një rrafsh të gjerë aluvial dhe atë në rrjedhën e epërme përmes

_____ dhe në rrjedhën e poshtme nëpërmjet

_____.

2 pikë

28. Në hartën tipike të Malit të Zi janë vizatuar meridianët dhe paralelet në çdo 20'. Duke u orientuar sipas atyre linjave cakto:

- A. Gjerësinë gjeografike të Kollashinit _____.
- B. Gjatësinë gjeografike të Kollashinit _____.
- C. Gjerësinë gjeografike të Rozhajës _____.
- D. Gjatësinë gjeografike të Rozhajës _____.

4 pikë

29. Shënoji lumenjtë e pellgut të Detit të Zi:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

5 pikë

30. Në figurë është paraqitur një liqen yni glacial.

- A. Cili është ky liqen? _____
- B. Çfarë është ky liqen për nga formimi? _____
- C. Në cilën bjeshkë ndodhet? _____

3 pikë

31. Ceki dy parqe kombëtare në Mal të Z, të cilët përveç rëndësisë natyrore-gjeografike kanë edhe një rëndësi kulturore dhe historike.

A. _____

B. _____

2 pikë

32.

A. Në figurë është paraqitur vendi i skijimit afër Nikshiqit, si quhet ky vend _____.

B. Savin Kuk është vendi i skijimit në bjeshkën _____.

C. Jezerine është vendi i skijimit në bjeshkën _____.

3 pikë

E PLOTËSON KOMISIONI PËR VLERËSIM

Numri i përgjithshëm i pikëve të fituara në test: _____

Nota: _____

KOMISIONI:

_____

_____

VLERËSUESI KRYESOR: _____

Data _____ 2018